

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 George St., LASALLE, Que., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.-
Nr.10 (61-ieji metai) GEGUŽES-MAY 15, 2001 • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

... ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

• **KANADOS DIENOS** šventėje, liepos mėn.1d. bus išleistas specialus pašto ženklas su buv. Ministerio Pirmininko Pierre E.Trudeau atvaizdu. Jis mirė 2000m. rugsėjo mėnesį.

Jo ypatingi nuopelnai, prisiminti Kanados Dienoje, yra įvestas Oficialus Kalbų Aktas 1969m., Kanados Konstitucijos grąžinimas į sostinę Otawą ir paskelbimas Kanados Teisių ir Laisvių Chartijos 1982m., pirmą kartą Kanados istorijoje paskyrė moterį Mme Jeanne Sauvé Generalgubernatore.

• **Pirmasis astroturistas** amerikietis Dennis Tito, 60m.amžiaus turtuolis, su mokėjo Rusijai 20 mln. dolerių, kad kartu su astronautais apskriėtų Žemės planetą "Soyuz" kapsulėje. Planeta apskriejama kas 90 minučių 29.000 km. per valandą greičiu. Aplankė ir Tarpautinę Erdvių Stotį.

Po 8 dienas trukusios kelionės, kartu su dviem astronautais ir astroturistu kapsulė nusileido Centrinėje Azijoje, Ka-

Gubernatorius George H. Ryan pasveikina Lietuvos Respublikos Ambasadorių Vygaudą Ušacką Čikagoje, savo biure. Sėdi: Giedrius Apuokas - Lietuvos Generalinis Konsulas, Gubernatorius ir naujasis Ambasadorius.

zachstano stepėse.

Dennis Tito buvo labai sužavėtas ir laimingas tokiu savo svajonių išsipildymu.

Laimingi ir Rusijos erdvių mokslininkai, galėję užbėgti už akių amerikiečiams astroturizme ir uždirbę 20 mln.amerikiečių dolerių.

Beje, D.Tito tapo milijonieriumi iš investicijų.

• **Balandžio mėnesį** baigėsi Lietuvoje, Suomijoje, Estijoje ir Latvijoje

vykusios bendros šių valstybių sienos apsaugos tarnybų, policijos ir muitinės operacijos "Migla" antroji dalis.

Pagrindiniai tarptautinės operacijos tikslai buvo kova su kontrobanda, naudojimosi padirbtais, sugadintais ir negaliojančiais dokumentais atvejų atskleidimas. Taip pat siekta tobulinti šalių dalyvių tarpžinybinių ir tarptautinių bendradarbiavimą bei keitimąsi informacija.

• **2000 metų** duomeni-

mis, Liuksemburgo tiesioginės investacijos Lietuvoje sudarė 333,33mln. litų (6 vieta tarp ES šalių) Didžiausios bendros

Lietuvos ir Liuksemburgo įmonės - UAB "Aviabaltika" bei UAB "Grožio terapijos ir kosmetologijos centras".

MAŽOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIO SAJŪDŽIO (MLRS) IR MAŽOSIOS LIETUVOS FONDO (MLF) VISUOTINIAI SUSIRINKIMAI

Suvažiavimas šiais metais vyks birželio mėn.9-10d.d. Čikagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje, 6500 S.Pulaski Rd.

Sestadienį, birželio mėn. 9d.-bendras abiejų organizacijų susirinkimas, ir suvažiavimo atidarymas bus 8:45 val.ryto. Seks MLRS visuotinis darbo susirinkimas ir, po trumpos pertraukos, MLF visuotinis susirinkimas, prisilaikant įprastos darbotvarkės, baigiant valdanciuju organų rinkimais.

MLF visuotinio susirinkimo metu prof.Vilius Peteraitis padarys išsamų pranešimą apie MLF knygų ir ML Enciklopedijos rengimą.

Vilius Trumpjonas pasidalins savo kelionės išpuoliais po Karaliaučiaus kraštą.

• **MAŽOSIOS LIETUVOS Enciklopedijos pristatymas ir MLF dr.Vydūno mokslinės literatūrinės premijos įteikimas** vyks sekmadienį, birželio mėn. 10d. Balzeko Muziejuje.

13:00 val. prof.Vilius Peteraitis pristatys Mažosios Lietuvos Enciklopediją Čikagos lietuviškai visuomenei.

Po trumpos pertraukos - MLF dr.Vydūno mokslinės/literatūrinės premijos įteikimas muzikologei dr. Daivai Kšanienei. Ji laimėjo premiją už rankraštį "Muzikinis gyvenimas Mažojoje Lietuvoje ir Klaipėdos krašte iki 1940m.: lietuvių ir vokiečių kultūrų sąveika".

Po įteikimo, laureatės dr.D.Kšanienės paskaita. Po to 18:00 iškilminga vakariene.

Per abi dienas vyks MLF knygų paroda, knygas galima išgyti vietoje. Kviečiame visus MLF narius bei mūsų veiklai pritariantius dalyvauti. MLF Valdyba

PRIMENAMA: Kanados Statistikos Departamentas kas 5 metus praveda gyventojų surašinėjimą-cenzą. Šiomis dienomis tam tikslui kiekvienas gyvenamasis butas gavo geltoną voką su anketomis. Pagal įstatymus, užpildytas anketas reikia tuojau pat grąžinti Kanados Statistikos įstaigai.

Jeigu kas neaišku, skambinkite 1 - 800 - 591 -2001. Gausite informaciją, kas galėtų jums padėti užpildyti anketą.

Anketos žinios laikomos griežtoje paslapytyje.

Toks cenzas vykdomas, nes kinta žmonių judėjimas ir skaičius. Anketos padeda vyriausybei planuoti socialinio aprūpinimo ir kultūros vystymo reikalus. Anketų dalintojai kreipsis į tuos, kurie anketų nesugrąžino, kad sužinotų priežastis, kodėl to nepadarė ir padėtų, jeigu reikia.

Inf.

CENSUS • RECENSEMENT

May 15

Count yourself in!

Le 15 mai

Soyez du nombre!

DĖMESIO
Visiems

užpildykite
anketas!

Nepriklausoma Lietuva

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Publication Assistance Program (PAP).

Už nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre. Pour loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA

Vyr. red.

TELEFONAS: (514) 366-6220

Birutė Nagienė

Publication Post 1361112. Return postage guaranteed.

Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent

Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.

H8P 1C4

Kanados Vyriausybė suteikia paramą "NL" per –
siuntimui "Publication Assistance Programo PAP"
rėmuose.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$30,-
Rėmėjo – \$35,-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

B.N.

● **ALMOS ADAMKIENĖS LABDAROS IR PARAMOS FONDAS** Prezidentūros kieme, balandžio mėn. 22 d. surengė Atvelykio Šventę Vaikų Globos Namų auklėtiniais. Vaikai, suvažiuavę iš įvairių Lietuvos vietų, šventę su ponia Alma, papsūryčiavo "McDonald" restoranuose, juos linkmino koncertu "Tele-Bim-Bam" grupė ir vaikai džiaugėsi matydami baleto spektaklį "Daktaras Aiskauda". Valstybiniam Operos ir Baleto Teatru Vilniuje.

Prie šventinio pobūvio prisijungė ir Prez. Valdas Adamkus, Šiaulių vysk. Eugenijus Bartulis ir orkestro "Tele-Bim-Bam" vadovė Neringa Čerėškevičienė.

● **Balandžio mėn. 27 d.** parkuose, skveruose prie mokyklų galima buvo su tikti talkininkaujančius miesto moksleivius. Jie, pakviesti Almos Adamkienės Labdaros ir Paramos Fondo bei prekybos tinklo "Iki", dalyvavo aplinkos tvarkymo akcijoje "Mes kviečiame gyventi gražiau".

● **Pirmosios dvi XI Tarp tautinio Festivalio "Kaunas Jazz-2001"** dienos išjudino ne tik Kauną. Pagrindinėje koncertų salėje Vytauto Didžiojo Universitete (VDU), lauko koncertų arenoje Vienybės aikštėje ir naktinių programų būveinėje klube "Combo" galima buvo sutikti džiaz mėgėjų iš visos Lietuvos.

Originaliai pasirodė, eiz psl.

dami klausytis lietuvių estrados veterano Stasio Povilaičio, panevežiečių. Jie, i Kultūros Namus, vietoje bilieto, nešėsi konservų. Prie durų būdėjusi kontrolierė, reikalavo parodyti, ar žiūrovai tikrai atsinešė metalinę dėžutę. Toks buvo Panevežio jaunųjų konservatorių sumanymas.

Konservuotą maistą ke tinama išdalyti nepasiturimai gyvenančioms ir daugiavaikėms šeimoms.

● **Seimo Valdyba** pasiūlė, galvodami praktiškai (ir pagal Seimo narių gaunamas algas teisingai, o ne "sovietiskai"), kad parlamentarami atsisakytų valdyskų automobilių ir, kadencijai pasibaigus, greičiau išsikraustytų iš Seimo viešbučio.

Tas "greičiau" turėtų būti aiškiai nustatytas, kitaip bus vėl "aiškinamasi, ginčijamasi" ir, atvirai sakant, "kombinuojama" kuo ilgiau išnaudo ti ir taip jau, atrodo, išpūstas privilegijas, ypač prisimenant nekompetentingus Seimo narius.

Kaip būtų, pav. nustatyti išsikraustymo laiką per 4 savaites laikotarpi?

Beje, turėtų būti ipareigoti apleisti patalpas šviriame, kaip buvo radę užimant, stovyje. O jeigu kas sugadinta ar sulaužyta-atsilyginti. Taip daroma civilizuose valstybėse.

Panevežyje laukiama norvegų verslininkų.

Panevežyje dvi norvegų įmonės išigijo du pastatus, kuriuose išikūrė trikotazo gaminių siuvėjai ir baldų gamintojai.

Illinois Gubernatoriaus George H. Ryan atstovė įteikė jo sveikinimo raštą Šarūno Marčiulionio Krepsinio Mokyklos Vilniuje direktorei ir jo komandai: Nuotraukoje: Laura Green, Intern Gov. Office; Margaret Bolož, AA Gov. Office; Pat Michalski, Gubernatoriaus asistentė Etniniams Reikalams; Penny Kendall, direktorė Tarptautinių Ryšių Biuro, Vyriausioji Sekretorė; Zita Grigonienė, Mokyklos ir Komandos direktorė.

Jau dabar šiose įmonėse dirba daugiau kaip pusšimtis panevežiečių. Netrukus, plečiant gamybą, bus įdarbinta dar 150 žmonių.

Šiose įmonėse gaminama produkcija išvežama į Norvegiją. Norvegai pateikė registruoti dar vieną baldų gamybos įmonę, kurioje vėl atsiras naujų darbo vietų panevežiečiams.

Gegužės mėnesį Panevežio Miesto Savivaldybė laukia atvykstant apie 200 Norvegijos verslininkų. Ta proga Panevežio miesto vadovai nutarė pateikti jiems dovaną – dvi norvegų bendroves atleisti nuo nekilnojamojo turto ir valstybines žemės nuomos mokesčių.

To prašė jau išikūrusios Panevežyje norvegų bendrovės. Tuo pačiu 50% nuolaidą nekilnojamojo turto mokesčiams gaus ir vietinė bendrovė "Panevežio bičiulis", kuri atnaujino pastatą Marijonų gatvėje, įrengdama jame kavinę, konditerijos ir kulinarijos cechus. Bendrovė sukūrė 12 naujų darbo vietų ir įdarbino 19 žmonių.

Panevežio miesto administracijai teks rūpintis naujai išikūrusiomis įmonėmis ir jos darbuotojus apsaugoti nuo dar ne visai išvaikytų kyšininkų ir kriminalistų, kuo jau buvo pasižymėta.

● **Uždarnosios Akcinės Bendrovės Klaipėdos Aero uosto privatizavimo konkursą** laimėjo Kauno Aviacijos Bendrovė "APATAS".

Aero uostas buvo praradęs ir registravimo pažymėjimą, ir merdėjo. Dabar žadama šią vietą apipavidalinti, sutvarkyti ir padaryti ją patrauklią aviacijos verslui.

● **Dzūkijoje** su pavasarėjančia gamta, prasidėjo grybų sezonas. Senojoje Varėnoje jau superkami bobausiai. Viena bendrovė jau trečius metus perka, džiovina ir sėkmingai eksportuoja į Skandinaviją šiuos pavasarinis grybus. Už jų kilogramą grybautojai gauna po 2 litus, o parduantys džiovintus – 24 litus.

Pirmosiomis dienomis

superkama po 200–300 kg. bobausių, atvežtų iš įvairių Varėnos rajono miškų.

● **Lietuvos Parodų Centre LITEXPO** rengia X-ją didžiausią Baltijos Tarp tautinę Žemės Ūkio, Maisto ir Pakuočių Parodą. "Agrobalt-2001".

Užsiregistravo daugiau kaip 500 dalyvių iš 29 valstybių. Tai didžiausia pramonės paroda Baltijos salyse.

LEGALUS KALTĖS PRIPAŽINIMAS R A I N I Ų TRAGEDIJOS BYLOJE

Pagaliau ŠIAULIŲ APYGARDOS TEISMAS pripažino kaltu šiuo metu Rusijoje gyvenantį 87 m. amžiaus Petrą Raslaną dėl lietuvių tautos genocido organizavimo ir nuteisė jį laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

Kai 1941 m. birželio mėn. 24 d. Rainių miškelyje sovietų kariai žiauriai nužudė 76 politinius kalinius, atvežtus iš Telšių kalėjimo, tuometinis sovietų valdžios valstybės saugumo liaudies komisariato Telšių apskrities sk. viršininkas P. Raslanas buvo vienas tų žmonių, kurie sankcionavo žudynes.

Viešai apie Rainių tragediją Lietuvoje buvo pranešta tik 1988 m. spalio mėn. 26 d., ir iškelta baudžiamoji byla.

Nustatyta, kad P. Raslanas, nors ir neigė savo kaltę teisme, kartu su Telšių Apskrities Vykdomojo Komiteto pirm. Domu Ročiumi atvyko į Telšių kalėjimą ir sudarė komisiją, kuri peržiūrėjo nuteistųjų bylas ir atrinko pasmerktuosius.

Kalinius sunkvežimiais nuvežė į Rainių miškelyje ir ten juos žiauriai nukankino sovietų armijos kariuomenės VIII-ios armijos kariai. Daugumai buvo suknėžintos kaukolės, nupjauti liežuviai ir lyties organai, nulupta oda.

1992 m., nusprendus pareikšti kaltinimą P. Raslanui, paaiškėjo, kad jis išvyko į Rusiją, o pareigūnai atsisakė P. Raslaną išduoti Lietuvai.

Byla iš esmės teisme buvo pradėta nagrinėti šiais metais. Buvo gautas atsakymas, kad P. Raslanas (beje, pakartotinai) atsisako priimti teismo dokumentus ir kartu su kaltinamąja medžiaga atvykti į teismą. Galų gale, teismas buvo privers tas nagrinėti bylą už akių.

Nužudytojų pažikuonys skundėsi, kad teismo procesu nesidomėjo Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centras. Nukentėjusieji pasipiktino advokato žodžiais, kad tikrieji šių žudynių kaltininkai esą įsakymus davę sovietų armijos vadai, o ne šiuos įsakymus vykde jo ginamasis – P. Raslanas.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA Nr. 10

« Cette loi est une avancée majeure pour le Québec. L'État québécois se doit d'être exemplaire en matière d'ouverture et d'être le reflet le plus fidèle de la population québécoise dans toute sa diversité. »

Facal

Ministre des Relations avec les citoyens et de l'Immigration

Connaissez-vous la Loi sur l'accès à l'égalité en emploi?

Le 1er avril marque l'entrée en vigueur de la Loi sur l'accès à l'égalité en emploi dans des organismes publics et modifiant la Charte des droits et libertés de la personne.

La loi, qui élargit l'implantation des programmes d'accès à l'égalité aux réseaux de l'éducation, de la santé et des services sociaux, au secteur municipal, aux sociétés d'État et à la Sûreté du Québec, a pour objectif de corriger, à compétences égales, la sous-représentation des femmes, des autochtones, des minorités visibles et des personnes dont la langue maternelle n'est ni le français ni l'anglais.

www.mrci.gouv.qc.ca

Québec

Ministère des Relations avec les citoyens et de l'Immigration

KLAIPĖDOS KRAŠTO KAIMŲ LIKIMAS

Dr. Martynas Purvinas

Per šimtinečius Mažojoje Lietuvoje buvo susiklosčiusi efektyvi žemdirbystės sistema, nuėjusi perniek sovietmečiu.

Klaipėdos krašte (skirtingai nei Karaliaučiaus ar Gumbinės apylinkėse) iki 1945m. vyravo smulkūs ūkiai. Iki 20ha žemės turėję savininkai valdė daugiau kaip trečdali plotą. Panašią Klaipėdos krašto dalį valdė ir iki 100ha žemės turėję ūkininkai.

Itin išsiskyrė Šilutės apskritis, kurioje smulkūs ūkiai sudarė net 74,5%. Pagėgių apskrityje tokių buvo apie 44%. Tvarkingi ir sumanus laukininkai išgyvendavo ir anuomet. Suvilioti didesnių atlyginimų būtent į Klaipėdos krašto net ir nedidelius ūkius eidavo uždarbiauti samdiniai iš Žemaitijos.

Deja, XXa. vidurio istorijos kataklizmai ir sovietinės okupacijos dešimtmečiai sunaikino siaulkių ūkių sistemą - visai priešingą prievartą ipirštam sovietiniam koncentruotos gamybos modeliui.

Natkiškių apylinkėse iš 745 senų sodybų buvo sunaikintos net 663 (89%). Tačiau ir išlikusiose sodybose buvo sunaikinta dalis senųjų statinių (dažnai kapitališkų, iki 1945m. gerai prižiūrėtų). Spėjame, kad ten buvo sunaikinta net 95% senų pastatų. Kartu buvo sunaikinta tradicinė kaimo infrastruktūra: keliai, senoji sausinimo sistema ir t.t.

Tiesa, sovietmečiu buvo daug ir statoma, tik dažniau - nevykusiai (prisiminkime kaimo jaugiučius namus - barakus su kiaurais stogais ir šaltomis sienomis, neparankius didžiųjų ferinų pastatus, bet kaip numelioruotus plotus). Tad kraštas patyrė milžiniškų nuostolių - ir praradęs per šimtmečius sukauptą turta, ir prislėgtas nevykusių naujadarų, surijusių didžiulius ekonominius bei materialinius išteklius.

Dėl žinomų istorinių perversnų, Klaipėdos kraštas prarado savo senuosius gyventojus šimtmetinių tradicijų puoselėtojus. Kraštą užgriuvo ir sovietinių

Karaliaučiaus Krašto Naujosios Vidurinės Mokyklos lietuviai vaikai ekskursijoje Karaliaučiaus mieste.

ėkonominių bei socialinių perversnų našta, galūtinai pakirtusi ankstesnės gerovės šaknis.

Tas kraštas buvo itin idomus kultūros požiūriu. Greta bene stabiliausios Europoje valstybinės sienos klostėsi daugiasluksnė paribio zona tarp Prūsijos (vėliau Vokietijos) ir gretimų valstybių (Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės - vėliau carinės Rusijos), tarp mažosios ir Didžiosios Lietuvos, tarp Prūsų Lietuvos ir Žemaitijos, tarp protestantiškojo ir katalikiškojo regionų, tarp skirtingų Europos masto kultūrinių regionų (šiaurvakarinės geraniškosios - skandinaviškosios ir pietinės - pietrytinės romaniškosios ir slaviškosios kultūrų).

Tame skirtingų kultūrų įtakų lauke gyvenę įvairiaučiai Klaipėdos krašto gyventojai tenykščiuose kaimuose statydavo labai įvairius bei idomius trobesius. Ten klostėsi Didžiojoje Lietuvoje nežinomi pelkininkų, pievininkų, paimario, pajūrio ir Nemuno deltos žvejų kaimai.

Deja, sovietmečiu tas unikalus Mažosios Lietuvos architektūros paveldas buvo pasmerktas sunaikinimui. Anuometinės formalios paminklosaugos laikais kultūros paminklo vardas padėdavo bent ištirti ir užfiksuoti senus statinius. Tačiau tuometiniai funkcionieriai bei nomenklatūriniai autoritetai (tebevadovaujantys Lietuvos paminklosaugai ir šiandien) paliko Klaipėdos krašto kultūros paveldą už įstatymo ribų. Į 1972m. kultūros paminklų sąrašą tebuvo įtraukti kurortinės Neringos pastatai, kai kurie objektai Klaipėdos senamiestyje, Skirvytėlės ir Minijos kaimai greta A.Sniečkaus ir jo bendražygių pamėgtų žvejybos ir medžioklės plotų, Bitėnų sodybų, kur spausdintas "Komunistų partijos manifestas". Visame Klaipėdos krašte tik atsitiktinai paminklu buvo paskelbtas vienas ar kitas trobesys. Monopolizavus liaudies architektūros tyrimus ir juos griežtai reglamentavus pagal sovietinius reikalavimus pasistengta "nepastebėti" Klaipėdos krašto kaimų vertybių. Į paminklų sąrašus nepakliuvo senovinės lietuvininkų trobos, įvairiausi ūkiniai bei gamybiniai pastatai, užėigos ir vilos. Visos tos vertybės buvo sunaikintos per sovietinius dešimtmečius - specialistų rinčiam neapžiūrėtos ir neištirtos.

Jei ne tu nepamainomųjų paminklosaugos veikėjų priešiškusias Mažosios Lietuvos paveldui, buvo galima ir tuomet daugiau nuveikti. Juk anuomet Varėnos rajone paminklais buvo paskelbti 267 kaimo pastatai, Ignalinos ir Švenčionių - 259 pastatai. Deja, Klaipėdos krašte globoti tik 17 pastatų kaimuose ir dar 54 pastatai minėtuose Minijos ir Skirvytėlės kaimuose.

Sovietmečiu kultūros paminklo vardas dar negelbėdavo vertingų statinių nuo sunaikinimo. Tik Klaipėdos krašte šie naikinti kur kas sparčiau. Per dvyliką metų buvo sunaikinta net penktadalis paminklinių pastatų Šilutės rajone. Tik paminklo vardas teliko daugumoje Neringos pastatų, nevykusiai perdirbtų ir "restauruotų".

Nesulaukdami oficialiosios paminklosaugos dėmesio, mes, senieji Klaipėdos krašto gyventojai, pradėjome fiksuoti visus dar išlikusius tradicinius pastatus, sodybas bei kapinaites. Pastaraisiais metais tokius tyrimus remia Mažosios Lietuvos fondas išeivijoje bei Šilutės rajono savivaldybė. Deja, dabartiniai šalies paminklosaugos vadovai ir toliau nepastebi katastrofiškai nykstančio to krašto kaimų architektūros paveldo - net ir dosniai skirstydami lėšas kol kas "nedegantiems" darbams.

Per devynerius darbo metus pavyko suregistruoti pusėje Klaipėdos krašto visus senuosius pastatus. Mažosios Lietuvos muziejui Klaipėdoje ir kitoms organizacijoms buvo perduota per 50 tomų tyrimo medžiagos su vienuolika tūkstančių fotonuotraukų, šimtais puslapių aprašymų ir brėžinių.

Gal kada pasikeis Lietuvos paminklosaugos politika ir Klaipėdos krašto kaimų architektūros paveldas susilauks deramo dėmesio. Gal pakaks paklausti tik iki naujo Seimo rinkimų.

.....iš 2 psl.

ir Kauno verslininkai, laukę tokio įstatymo ir ketinę steigti lošimo namus.

Anot jų, Azartinių Lošimų įstatymas vietos verslininkams nėra palankus, todėl rinką, tikriausiai, užims užsienio bendrovės.

Ir kokia nauda bus Lietuvai iš viso to ilgai trukusio alaso įteisinimui? Taip ir neaišku...

● **Lietuvos Seime** už Azartinių Lošimų įstatymą, po ilgų ginčų ir visuomenės nepasitenkinimo, vis dėlto už šio įstatymo priėmimą balsavo net 72 nariai, prieš - 22, susilaikė - 12.

ELTOS žiniomis, š.m. balandžio mėn. Seimo priimant Azartinių Lošimų mokesčio įstatymą, yra nurodyta, kad lošimų namai nuo bendrų gautų pajamų privalės mokėti valstybei 15% mokesčių.

Yra nustatyta azartinių lošimų organizavimo sąlygos ir tvarka, numatyti reikalavimai leidimams, įrengimams, valstybinė priežiūra (ar tik neišgirsime, kad netrukus valstybinė priežiūra jau suprivatinta...) bei kontrolė.

Dėl šio įstatymo priėmimo (kai yra kitų, daug svarbesnių reikalų) Tėvynės Sąjungos (konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis prašė Prezidentą įstatymą vetuoti, taip pat ir dar 9, įvairioms frakcijoms priklausančias, Seimo nariai.

TE-Konservatorių frakcijos seniūnas Andrius Kubilius ir kiti apgailestavo, kad valdančioji dauguma atmetė siūlymą atlikti tyrimą, ar dėl šio įstatymo priėmimo nepažlogės kriminalinių nusikaltimų situacija, kuri ir šiaip yra nedžiuginanti.

Įstatymas turėtų išigalioti nuo š.m. liepos mėnesio 1d. Iš sumokėtų valstybei pajamų mokesčių zadama, kad pusė bus skiriama mokyklų kompiuterizavimui, o kita pusė - kaip rašoma, "kitoms išlaidoms". Gal vaikams vadovėlius parūpinant, ar šiltus pietus nedamaitintiems?

Keista, kad toks planas užmojis: lošimų namai busią steigiami visoje Lietuvoje... Ar nepakaktų keleto miestų?

3 psl.

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETE

Kaune, jau 10 metų veikia Istorijos Katedra, kurioje rengiami istorikai nuo bakalaurų iki daktaro laipsnio.

Šiais mokslo metais pirmieji baigę doktorantūrą ir sėkmingai apgynę disertacijas yra Halina Beresnevičiūtė, Linas Saldukas, Povilas Lasinskas, Valdas Rakutis. Abu pastarieji pradėjo savo akademinę karjerą, papildę Katedros kolektyvą.

Apie abu plačiau pasisako Istorijos Katedros vedėjas Dr. doc. P. Janauskas: "Simboliška, kad pirmas apgynęs daktaro disertaciją POVILAS LASINSKAS savo tyrimo objektu pasirinko "Istorijos mokslą Vytauto Didžiojo universitete 1922–1940 metais" (darbo vadovas doc. dr. A. Kulikauskas) ir pirmą kartą studijiniu lygiu išanalizavo ano meto Universitete istorikų veiklą. P. Lasinsko darbas leidžia suvokti ne tik tarpukario Lietuvos istorikų teorines ir metodologines nuostatas, atskleisti tautinės istorijos koncepcijų genezę, bet ir parodo Vytauto Didžiojo Universiteto istorikų studijas Europos historiografinius duomenis, tiksliau nuženkliną jų mokslinius ryšius.

Šioje plotmėje prasmingai skamba naujojo daktaro rastas paliudijimas apie Igno Jonyno bendradarbiavimą su išymiuoju anglų istoriku Arnoldu Toynbee. Vienas disertacijos oponentų prof. M. Jučas profesorius Igno Jonyno ir Konstantino Jablonskio mokinyš pabrėžė disertanto, dabar jau daktaro, darbštumą, mokslinį reiklumą ir jo parengto darbo originalumą.

Jau bakalaurinių studijų metu išryškėjo būsimajam daktarui VALDO RAKUČIO mokslinių tyrinėjimų sfera – karyba. Jai jis liko ištikimas ir daktaro disertacijoje "Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenė Ketverių metų seimo laikotarpiu 1788–1792 m." (darbo vadovas prof. habil. dr. A. Tyla).

Karybos istorijos dirvonus plėsti V. Rakučiui teko pirmajam Katedroje ir vienam pirmųjų daktarų lietuvių historiografijoje, o tai reiškė,

jog laukė pakankamai sunkus, sudėtingas darbas: adaptuoti metodiką savo tyrimui, parengti terminų žodyną, Lietuvos kariuomenės potencialo kitimui. Ketverių metų Seimo reformų metu ištirti, nutrežti uždavinius, kuriuos valstybė kėlė kariuomenei, išskirti jėgas, kurios skatino arba stabdė jos pokyčius. Juk net ne istorikui intriguojančiai atrodo 1791 m. kariuomenės genezė: nuo policinės, skirtos vidaus reikiams, neskaitlingos, prastai ginkluotos, skarmaluotos 1788 metais (liūdnokas turėjo būti vaizdas) iki karo reikiams skirtos organizacijos, pašėlusiu greičiu didinant karių skaičių bei perginkluojant reguliariąją kariuomenę.

Šių bei kitų jaunųjų humanitarų darbai patiesina tas viltis, kurios buvo puoselėjamos Universiteto atkūrimo laikmečiu. Tuomet humanitarinės pakraipos Universiteto atkūrimas Kaune buvo suvokiamas ne vien kaip miesto poreikius tenkinančios institucijos funkcionavimas, bet ir kaip visos Lietuvos humanitarinės kultūros centro įkūrimas, kurio veikla suponuotų normalios mokslo, kultūros pletrą.

Džiugu, jog tokioms viltims lemta išsipildyti, kad iš jaunųjų mokslininkų sulaukėme žymesnių rezultatų, galime pasidžiaugti kylančiomis historiografijos žvaigždėmis ir, regis, galime išvelgti bręstančias akademines mokyklas".

IŠEIVIJOS INSTITUTAS

Kaune atidarytas ir pradėjo veikti Išeivijos Institutas. Šiuo metu vienu didžiausiu jo turtu laikomas žymaus antisovietinio disidentų, buvusio Kauno geto kalinio, teisininko, politologijos prof. Aleksandro Štromo vardinis archyvas. Taip pat ir jo sukaupta, Lietuvai padovanota, vertinga biblioteka.

Iš geto Vilijampolėje pabėgęs Aleksandras Štromas slapstėsi, buvo priglaustas ir globotas vienos lietuvių seimos.

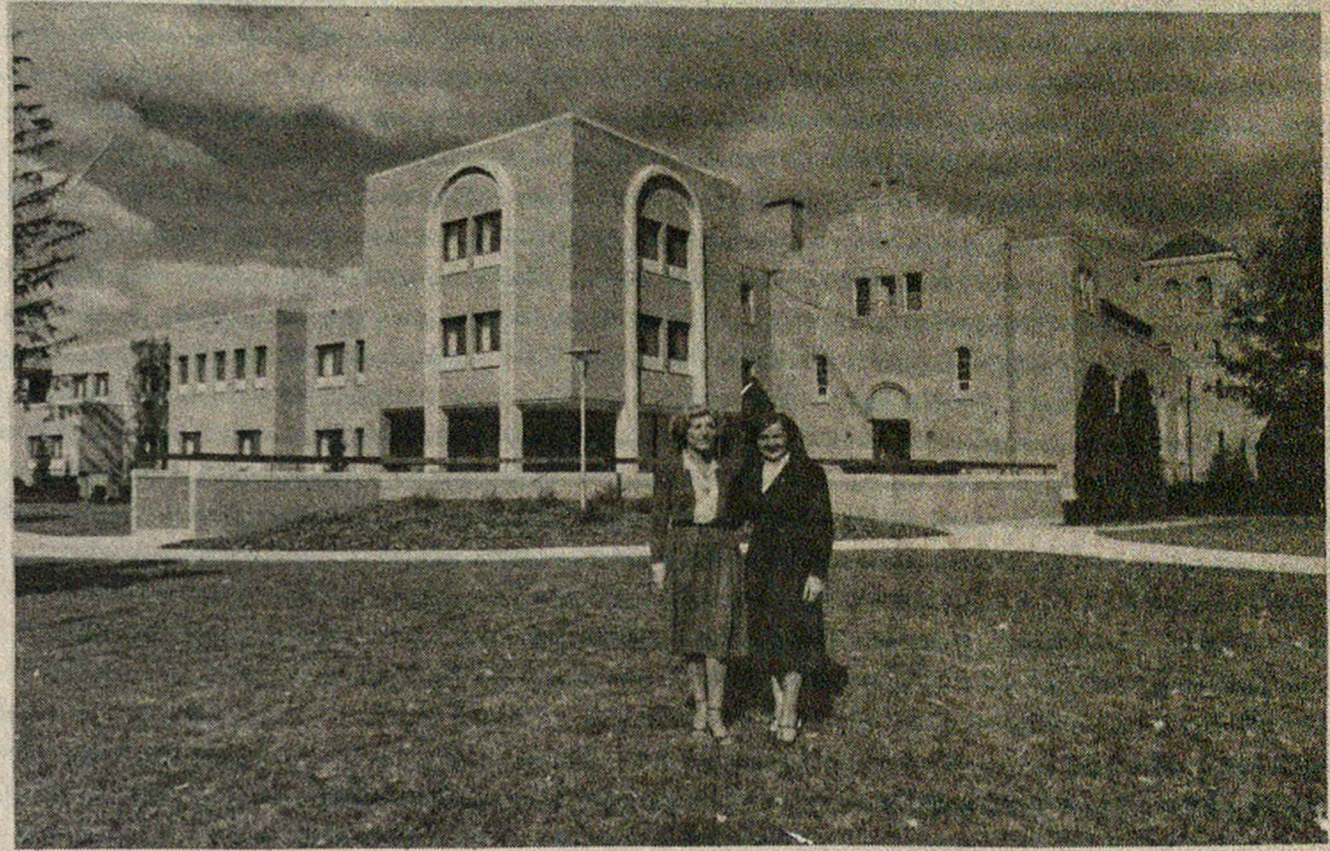
Mokėsi Kaune ir Vilniaus gimnazijose, studijavo teisę Vilniaus ir Maskvos Universitetuose mokytojavę, dirbo mokslinį darbą. Teisių doktoratą išgijo Maskvoje 1964 m. Rasė mokslinius straipsnius.

1973 m. pavyko išvykti į Angliją, pas savo sesers šeimą. Čia dirbo moksliniu tyrinėtoju Taiikos studijų Katedroje Bradfordo U-te, 1978 m. tapo politinių mokslų lek-

.....5 psl.

NUO DO-RE-MI IKI LAKŠTINGALOS

(Tęsinys. Pradžia "NL" nr. 5.)

Putname
prie
Seselių
Vienuolyno
su Ses.
Margarita
M. Bareikaite

Rudens sezoną Cleveland'e įdomiu koncertu pradėjo "Dirva", pakvietę solistus Giną Čapkauskienę ir Kažį Jakutį. Tikslas – surinkti lėšų lietuvių jaunimo studijoms paremti. Akompanavo Birutė Smetonienė – buvusio Lietuvos Prezidento sūnaus Juliaus Smetonos žmona. Ji akompanavo puikiai, ir publika mūsų nuo scenos greitai nepaleido.

Koncerto ruošą rūpinosi Saleziečių Veiklai Remti Komitetas su Henriko ir Stefanijos Stasų, ir kitų talka.

Nepamiršta išeivijoje Kaune atkurto, Lietuvos Universiteto 50-ties metų sukaktis. Detroit'e, Lietuvių Namuose įvyko akademija, dalyvavo eilė profesorių ir dekanų. Pagrindinei paskaitai buvo pakviestas prof. J. Puzinas. Čia Gina atliko programą su liaudies dainomis ir koloratūrinių arijų ištraukomis iš operų.

Apie malonų siurprizą Gina pasakoja: "Mūsų geri draugai – Marytė ir Vacys Žižiai, apsigyveno Dominikos saloje. Ten Vacys buvo gavęs darbą Ministerijoje, ir mus pakvietė apsilankyti. Aš su mama nutarėme skristi porai savaitių atostogoms. Dominikos sala nedidelė, ji priklauso britams.

Vos tik nuskrudus, visa sala tuojau sužinojo, kad aš dainininkė. Prisistatė Raudonojo Kryžiaus Komitetas ir paprašė duoti jų naudai koncertą. Jokių gaidų pasiėmusi neturėjau, nes važiuoju a t o s t o g a u t i. Tuoju atsidarė pianistė, kadaise buvusi Montrealyje, ir pradedome visoje saloje ieškoti gaidas dainų, kurias aš galėčiau dainuoti. Dienos metu aš – pliaže, o vakarais repetuodavome.

Koncertas sutraukė 400 klausytojų ir surinko pinigų. Dalyvavo ir gubernatorius C. Lartique su Ponia. Akompaniatorė Rita Bascombe puikiai palydėjo pianinu ir man ši koncertą labai palengvino. Po tos šventės visi mane saloje pažinojo, o Vacys Ministerijoje sulaukė daug padėkos žodžių už iškvietaimą. Abi su mama grįžome namo laimingos prieš pat Kalėdas."

Dominikos saloje
Gina su Mama
pas Marytę ir
Vacį Žižius –
montrealiečius...

Ginos laukė ir kitas egzotikos siurprizas: Australijos Lietuvių Bendruomenės ir Kultūros Tarybos pirm. V. Baltutis pakvietė koncertams į Australiją! Koncertai numatyti 1974 m. kovo mėn. 16 d., bet prieš tai teko atlikti dar eilę, jau anksčiau pažadėtų koncertų Amerikoje ir Kanadoje.

1974 m. sausio mėn. 19 d. surengtas Baltiečių Komiteto koncertas Hartford'e, Conn, Hilton viešbučio patalpose Akompanavo Saulius Cibas. Idomu, kad padainavus A. Aleksio dainą "Meilė", pasirodė ir salėje buvęs kompozitorius senųjų (pirmosios bangos) lietuvių ateivių kilmės. Daina sukėlė dideles ovacijas ir pats kompozitorius buvo labai dėkingas, kad jo dainą dainavo.

Vėl Čikagoje: "Laiškai Lietuviams" žurnalas vasario mėn. 2 d. Jaunimo Centre suruošė savo 15-tąją metinę šventę premijų įteikimo vakarą ir koncertą.

"Koncertinę programą dalį atlikome su sol. Nerija Linkevičiūte. Mums akompanavo muz. Alvydas Vasaitis. Tai buvo pradžia kitų su juo atliktų koncertų. Programa buvo sudaryta iš liaudies dainų, duetų ir operų arijų. Su Nerija buvo smagu dainuoti, ir visi buvo laimingi.

Vasario mėn. 16 d. New York'e vyko Kultūros Židinio oficialus atidarymas su dedikacija, kartu ir pašventinimas Vienuolyno ir Spaustuvės Rūmų. Pamaldų metu giedojau su New York'o Vyrų Choru. Po to – koncertas kartu su sol. Kaziu Jakučiu. Mums akompanavo Saulius Cibas iš Bostono. Susitikome keletą dienų anksčiau ir, kai buvo pūgos ir sniegas, mes klampiojome po

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA Nr. 9

Po koncerto Los Angeles su prel. Jonu Kučingiu, sol.Stasiu Baru ir dailininku Viktoru Vizgirda

sniegą ir repetavome. Publika mus priėmė su dideliu entuziazmu. Į šį koncertą buvo atėjusi ir Metropolitan Operos sol.Marlin Niska su savo vyru. Ji tapo gera lietuvių bičiule, koncertu buvo sužavėta ir nepagailėjo komplimentų mus jaunam akompaniatoriui Sauliui Cibui.

"Liko dar vienas koncertas prieš didžiąją kelionę- Baltiečių Vakaras Kana-
dos sostinėje. Tai jau antras toks koncertas Parlamento Rūmuose, kur man tada teko reprezentuoti lietuvius. Akompanavo Danutė Fidlerienė iš Deep River, Ontario. Visas vakaras praėjo darniai ir pakilioje nuotaikoje. Tokius parengimus buvo nutarta tęsti, nes jie skleidžia baltiečių reikalų supratimą parlamentarų ir Kėnados spaudos atstovų tarpe", - pasakojo Gina.

Apie didžiąją egzotiką- kelionę : "Pagaliau vykstu į taip vadinamą Pietų Kryžiaus šalį. Gal būt tai buvo vienas iš idomiausių įvykių mano gyvenimo - kelionė į Australiją. Turiu pripažinti, kad nors pakvietimą jau turėjau, bet užtruko beveik metus laiko, kol apsisprendžiau ten nuvykti. Tolima kelionė, koncertai ir būsimas nuovargis...Gal būt, mano pasiryžimą ten vykti nulėmė pašnekesys su vyskupu Vincentu Brizgiu. Jis buvo tik ką grįžęs iš Australijos ir nuoširdžiai patarė ten nuvykti. Kai nusprendžiau -viskas ėjo be jokių kliūčių.

Kovo mėn.17 d., sekmadienio rytą Montrealyje snigo. Išskrito 3 incai sniego,bet aš jau buvau pavasariškai nusiteikusi, nors tuo metu Australijoje buvo - ruduo. Man rašė, kad atvykčiau su vasariniais drabužiais, nes saule ten šildo ir šviečia visą laiką.

Lėktuvu skridau, persėdau ir vėl skridau, ir vėl skridau. Laikrodį reikėjo sukti atgal ir atgal, bet vistiek vis buvo diena! Pagaliau,Honolulu mieste atėjo naktis. Iš ten "Quantas" lėktuvu pakilau į Sydneį. Lektuve patarnavimas puikus, australiškas akcentas idomus, ir Australijos žemėje atsiradau kovo mėn.19 d., vakare. Viena diena taip ir dingo kažin kur,skrendant per ekvatorių Atskridus, keleiviai čia gauna specialų diplomą Neptūno garbei.

Adelaidėje p.p. Jokubauskų Sodyboje sodina tuja

Sydnejaus aerodrome jau laukė Australijos Lietuvių B-nės pirm. J.Maksvytis ir p.p.Saudargai.Jie mane globojo beveik per visą ten buvimo laiką.

Nors buvo pranešta, kad Australijoje labai retai lyja, tačiau tą rytą ir beveik per visas keliones tenai,lietus lydėjo mane.Visi tikino, kad tai yra geras ženklas, viskas aplinkui buvo gražu ir žalia. Vis dėl to , dabar kuomet vis peržiūriu savo užsirašytus išpūdžius iš Australijos, prisimenu ją kaip saulėtą kraštą.

Mano koncertai buvo gerai suorganizuoti, visur sutraukė daug žmonių. Australijos lietuviai labai išsiilgę svečių - menininkų, nekantriai jų laukia. Nors nuotoliai ir dideli pačioje Australijoje, tačiau tarpe jų jaučiamas ryšys".

Ava Saudargienė "Europos Lietuvoje" rašė, kad Australijos kolonijose surengtų Ginos Čapkauskienės koncertų š.m.kovo-balandžio mėn. reikšmė yra ne tik meninė, bet ir tautinė. (Geg.14 d.).

"Iš savo pusės noriu pasakyti, kad aš parsivežiau neikainojamų išpūdžių. Sužavėjo krašto grožis, įvairumas ir skirtinga gamta. Nėr ir dangus kitoks.

Visur nepaprasta ir išpūdinga švara; Sydnejaus Opera, dieviška jūra ir saulėtos pakrantės..."- patvirtino Gina.

(b.d.)

2001.V.1.

toriumi Salfordo U-te, kur 1983m. buvo pakeltas ordinariniu profesoriumi.

Paskaitomis ir straipsniais greitai tapo Vakaruose plačiai žinomu sovietinės sistemos kritiku-disidentu.

Vakaruose mokslinį pripažinimą laimėjo savo straipsniais anglų kalbos periodikoje, Radio paskaitomis Piccadilly ir JAV Liberty transliacijoje. Tarpe kitų knygų parašė "Political Conscience in Soviet Lithuania",Londonė,1980m. ir "Political Change and Social Development: The Case of The Soviet Union", Bern, 1981m. Už šią pastarąją knygą 1962 metais gavo JAV Laisvės premiją.

Daug rašė lietuvių spaudai išeivijoje: "Metmenims", "Akiračiams", "Į Laisvę", "Varpui", "Tėviškės Žiburiams", "Europos Lietuviai" ir kt. Buvo Lituanistikos Instituto narys. Stambesni straipsniai paskelbti

"The Times", "New Tomorrow" taip pat New Yorke ir Čikagoje bei Paryžiuje.

Išeivijos Institutas Kaune randasi S.Daukanto gatvėje, jam vadovauja prof.Egidijus Aleksandravičius. Atidarymo iškilmėse dalyvavo prez.Valdas Adamkus.

Šia lankymosi proga, Prezidentas atidengė ir Atminimo Lentą ilgamečiam "Metmenų" redaktoriui, socialijos prof. Vytautui Kavoliui prie namo Žaliakalnyje, kur jis buvo gyvenęs 1939-1944 metais.

● **Panevėžiečiui**,29m.amžiaus, Virgilijui Kraukliui pareikštas kaltinimas prekyba žmonėmis.

Bylą teisme buvo galima iškelti dėl to, kad sutiko liūdyti mergina, išsprukusi iš sekso vergijos "verslininkų". Jų tarpe apkaltintasis V.Krauklys.Tai pirmoji tokio pobūdžio byla Lietuvoje.

NENAIKINKIME VILNIAUS SENAMIESČIO

ELTA praneša, kad Kovo 11-sios Akto signatarai kreipiasi į Lietuvos Respublikos piliečius ir kviečia bendromis pastangomis neleisti naikinti Lietuvos pasididžiavimo - Vilniaus istorinio centro.

Kovo 13d. ELTA pasiekė didelės grupės signatarų parašais sutvirtintas kreipimasis "Apsaugokime vilniaus senamiestį". Jame primenama, kad Vilniaus istorinis centras - Pasaulio paveldo objektas yra unikalus mūsų tėvynės valstybingumo ir kultūros raidos liūdininkas, kurio sunaikinto autentiškumo jokiais priemonėmis nebus įmanoma atkurti.

Civilizuotame pasaulyje, rašo signatarai, istorinės miestų dalys atveriamos pėstiesiems, jose griežtai ribojamas automobilių eismas ir naujos statybos.Pas mus daroma priešingai - planuojama statyti absoliučiai svetimas senamiesčiui automobilių stovėjimo aikštelės, dėl kurių didės automobilių srautai, eisimo intensyvumas, triukšmas ir išmetamų dujų kiekis. Signatarai įsitikinę, kad požeminės automobilių stovėjimo aikštelės puikiai galima statyti aplink senamiestį, už jo ribų ir prieigų, juolab, kad bet kurią istorinio centro vietą galima pasiekti per keliolika minučių.

Vyriausybė pritarė Statybos ir kitų įstatymų pataisų projektams, kurie neva liberalizuotų leidimų statyboms išdavimą, tačiau iš esmės pažeistų Lietuvoje ratifikuotas Grenados bei kitas konvencijas dėl paveldo apsaugos.

Signatarai apgailestauja, kad minėtos pataisos atveria kelią statybos verslo savivalei kultūros paveldo objektuose.

Signatarai taip pat pabrėžia, kad Valstybės Paminklosaugos Komisijos, Kultūros ir Tiesingumo ministerijų prieštaravimai ketinimams Vilniaus senamiestyje statyti požeminius garažus nėra pakankami.

Signatarų kreipimasis - jau nebe pirma akcija prieš požemines automobilių stovėjimo aikšteles Vilniaus senamiestyje. Lietuvos Mokslų Akademijos salėje prieš kurią laiką vykusio forumo dalyviai-paminklosaugininkai ir giminingų sričių specialistai, kultūros veikėjai, pripažinę, kad požeminių garažų statyba Vilniaus miestui padarys daugiau žalos negu naudos, nusprendė kreiptis į UNESCO Pasaulio Paveldo Komitetą, taip pat į Lietuvos vadovus bei kitas institucijas.

Daryti klaidų Vilniaus senamiestyje negalima, sakė ELTA Valstybinės Paminklosaugos Komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo, pirmininkė Gražina Drėmaitė. Ji siūlo neskubėti, pirmiausia pabandyti įrengti kokius tris keturis požeminius garažus toliau nuo senamiesčio. Tada bus viskas aki-vaizdu, bus galima išsirinkti prioritetus.

Tačiau nei Rotušės aikštės, nei Sereikiškių Parko bei kitų pačių jautriausių senamiesčio vietų, kol kas nereikėtų liesti, įsitikinusi G.Drėmaitė.

5 psl.

Maironio M-los žinios

● Velykų Senele (Aldona Biškevičienė) svečiavosi mokykloje balandžio mėn. 7d. su pintine saldinių mažiesiems. Vaikai, globjami Vidos Valiulienės ir Janinos Dzemonienės, žaidė tradicinius margučių ridenimo žaidimus.

● Balandžio mėn. 28d. vyko Tarptautinis Kalbų Simpoziumas Don Bosco mokyklos patalpose. Jame dalyvavo Lituanistinių Kursų moksleiviai, vadovaujami vedėjos Nijolės Banotienės.

Simpoziumo proga, kaip ir pernai, bus leidžiama knyga, sudaryta iš dalyvaujančių tautų žymių rašytojų eilėraščių bei prozos.

● Tremtinių Vaikų mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje auکوjo: \$100-N.N., \$60 - E.Petrus, \$50 - J.Juodišienė.

Lietuvoje

● Lietuvos moksleiviai iki mokslo metų pabaigos galės nemokamai lankyti Lietuvos Valstybinį ir Dailės Muziejus bei Valstybinį M.K.Čiurlionio Muziejų Kaune.

Tai Kultūros bei Švietimo ir Mokslo ministerijų sumanymas, kuriam pritarė trijų didžiausių Lietuvos Muziejų vadovai.

Muziejininkai taip pat moksleiviams rengs specialias programas, dėl kurių galima susitarti iš anksto.

● Olimpinių disco metimo čempionas Virgilijus Alekna laimėjo antrą vietą Tarptautinėse Lengvosios Atletikos varžybose Pietų Afrikos Respublikoje.

● Keletą metų plėtusi eksportą į Skandinavijos šalis, Informacinių Technologijų (IT) AB "Alna" dabar išvirtina Vokietijos rinkoje ir planuoja per dvejus metus padvigubinti dabartines eksporto apimtis. Vienas iš kompanijos rinkos plėtros etapų – dalyvavimas IT parodoje "CeBIT" Hanoveryje.

● Siuvimo ir odos dirbinių AB "Skalmantas" žada skverbtis į Rusijos rinkas ir daugiau dėmesio skirti nemilitaristinei produkcijai. Bendrovė šiemet vėl laimėjo Krašto Apsaugos Ministerijos konkursą kariškių marškiniams ir kelnėms siūti už 1,6 mln. litų.

● Populiariausio prekinio ženklo vardą Lietuvoje išsaugojo "Karūna", pagal rinkos tyrimų bendrovės "SIC" tyrimus, kuriuos ji atlieka jau trečius metus iš eilės.

6 psl.

Kanados Lietuvių Fondas

Lithuanian Canadian Foundation

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Feliksas Bociūnas

KA PRIMENA VEIDAS

Mergaitė, - jei tu būtum mažytė,
Sekčiau tau godą mūsų Tėvynės,
Kai pavasario auštanti rytą
Skamba paukščių balsų sutartinė.

Jei kasom sau galvelę dabintum,
Akių - rugiagėlių jaunuole,
Tai man išvežtą sesę primintum...
Ten ji mirti sutiko, prapuolus.

Kartais juokas tau rausvina skruostus,
Papieviuos atsimuša aidas.
Tartum sesė darželyje ruošūs,-
Ir - lyg mylimos primena veidą.

Bet dažnai tu liūdi, kažko lauki...
Nors nedaug dar tau rūpesčių duota.
Tau sapnuos - dar berželiai palaukėj,
Menuetas drugelių - ir puota.

1945 m. Seligenstadt

● Pasirodo, kad šių metų tokias pakrantes veža žiema gerokai suniokojo mas smėlis, ruošiantis beveik visus Lietuvos paplūdimius. Šiuo metu i

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.30%
180-364 d. term. ind.	3.35%
1 metų term. indėlius	3.70%
2 metų term. indėlius	3.80%
3 metų term. indėlius	4.00%
4 metų term. indėlius	4.25%
5 metų term. indėlius	4.60%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.35%
1 metų GIC-met. palūk.	3.85%
2 metų GIC-met. palūk.	3.95%
3 metų GIC-met. palūk.	4.10%
4 metų GIC-met. palūk.	4.75%
5 metų GIC-met. palūk.	4.80%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"	3.30%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.10%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.20%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.35%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.95%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	5.00%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.75%
Sutarties paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.95%
2 metų	6.60%
3 metų	6.70%
4 metų	6.90%
5 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	6.25%

Duodame komercinius mortgičius iki \$750,000.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose -

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.50%
santaukas	2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius	3.50%
180 dienų indėlius	3.50%
1 m. term. indėlius	3.75%
2 m. term. indėlius	4.00%
3 m. term. indėlius	4.10%
4 m. term. indėlius	4.25%
5 m. term. indėlius	4.50%
RRSP ir RRIF	
(Variable)	2.50%
1 m. ind.	3.85%
2 m. ind.	4.00%
3 m. ind.	4.10%
4 m. ind.	4.25%
5 m. ind.	4.50%

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE

TINKLALAPIS: www.talka.net

PASKOLAS

Asmenines nuo	7.80%
nekiln. turto 1 m.	6.65%

● **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.**

● **Narių santaupos**

apdraustos TALKOS

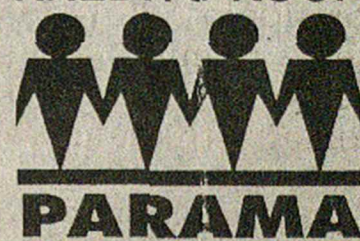
atsargos kapitalu

3 mil. dol. ir Kanados

valdžios iki \$100,000.00

sumos draudimu

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 120 milijonų dolerių

MOKAME

3.30% už 30-89 d. term. indėlius	
3.30% už 90-179 d. term. indėlius	
3.30% už 180-364 d. term. indėlius	
3.75% už 1 m. term. indėlius	
3.85% už 2 m. term. indėlius	
3.95% už 3 m. term. indėlius	
4.25% už 4 m. term. indėlius	
4.55% už 5 m. term. indėlius	
3.35% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
3.85% už 1 m. GIC invest. pažym.	
3.95% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.10% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.70% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.30% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	
4.10% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	
4.20% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	
4.35% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	
5.00% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	
4.95% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
3.75% už JAV dolerių 1 metų GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų	6.45%
2 metų	6.60%
3 metų	6.70%
4 metų	6.90%
5 metų	7.00%
- su keičiamu nuosimčiu	6.25%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELES
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIŲNĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
APLANKYDAMI MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON MBX 1C8 Telefonas: 416 207-9239

Prisimenant slidinėtojų Žiemos Stovyklą

Šių metų kovo mėn. 8-11 d. vyko tradicinė Montrealio slidinėtojų Žiemos Stovykla Saint Donat miestelyje, kur gamta ir oras maloniai prisidėjo pagražindamas dienas ir dalyvių nuotaiką. Šuvažiavo slidinėti kartu apie 40 žmonių įvairaus amžiaus, atvyko ir iš Toronto, Bostono ir Montrealio.

Garsiajame Mont Tremblant Centre visi susirinko išbandyti šio kalno slidinėjimo takus penktadienį o šeštadienį vyko varžybos ir "broomball hockey" žaidynės Mont Garceau Ski Centre.

Vieni dalyvavo varžybose, o vaikučiai, dar per jauni lenktyniauti, linksminosi su tėvais ant kitų takų.

Vakare visi susirinko Chez Hayes Restorane pavakarieniauti kartu. Netruko geros nuotaikos, nes keletas Montrealio kolonijos ištigų ir krautuvių padovanojo prizų šiam įvykiui.

Dėka Montrealio Kredito Unijos LITAS, visi Stovyklos dalyviai grįžo namo su šalikais ar kepurėmis, papuoštinis su Stovyklos logo. Petro Adamonio Draudimo Agentura, NIDOS Maisto Produktų krautuvė ir Aleksandro Stankevičiaus COFFRAGANT bendrovė taip pat prisidėjo prie prizų. Taip pat vieni laimėjo knygų ir kasečių, kiti slidinėjimo akinių, arba pikniko indų, o dar kiti pinigine dovaną pirkti produktų NIDOS krautuvėje.

Po vakarienės buvo išteikti žymenys ir premijos laimėtojams.

Šie asmenys pasižymėjo slidinėjimo varžybose: **Vaikų kategorijoje** (iki 12m.) Catharine Gauthier ir Olivia Maliskaitė, **Jaunimo kategorijoje** (12 - 18m.): Pascale Charbonneau, Sofia Bulotaitė visi iš Montrealio, **Moterų kategorijoje**: Lisa Marie Yungaitytė iš Bostono, Vilija Bulotienė iš Montrealio, Julija Dainaitienė iš Toronto. **Vyrų kategorijoje**: Vincas Liačas iš Toronto, Rainer Gentemann ir Dalius Bulota abu iš Montrealio.

Stovyklos organizatoriai dėkoja visiems rėmėjams ir kviečia iš anksto visus lietuvius slidinėtojus apsilankyti ir dalyvauti šioje stovykloje sekanciais metais!

Vilija Bulotienė

SVEČIAI KARIŠKIAI MOKOSI IR SLIDINĖTI

Š. m. kovo mėnesio viduryje Saint Donat vietovėje, į šiaurę nuo Montrealio, Bulotų šeimoje, svečiavosi Lietuvos kariškiai, praleidę savaitgalį su Ryčiu, Sofija ir Vilija Bulotais. Kaip

žinoma, šie vyrai gilina prancūzų kalbos žinias karinėje Saint Jean sur Richelieu bazėje.

Ta proga jie gavo išbandyti pirmą kartą ir kalnų slidinėjimą, kas jiems labai patiko. Baigę kursus, grįš namo.

Dar neseniai buvęs geras sniegas ir slidinėjimas Žiemos Stovykloje: Vincas Liačas (Toronto), Lisa Jungaitytė (Boston), Dalius Bulota (Montreal), Andrius Valkauskas (Mtl.), Tomas Pajaujis (Tor.), Sofija Bulotaitė (Mtl.), Rimas Pečiulis (Tor.), Vilija Bulotienė ir Pascale Charbonneau (abi iš Mtl.).

Nuotr: Ryčio Bulotos

Patenkinti, išbandę kalnų slidinėjimo mandrybes: kpt. Dainius Dulksnys, Sofija Bulotaitė, Vilija Bulotienė, lt. Andrius Kadelskas ir lt. Žilvinas Svetlauskas

• Aušros Vartų Parapijoje **nuo dabar**, kun. Ričardas Birbilo nurodymu, Šv. Mišios šeštadieniais - 5 v. bus laikomos tik prancūzų kalba, o sekmadieniais 8:30 v. vien anglų kalba. Sekmadieniais - 11 val. - lietuviškai.

• Montrealio Lituanistinė Mokykla gražiai ir sėkmingai užbaigė savo mokslo metus ir pradėjo vasaros atostogas.

Ačiū mokytojoms, Vėdėjai ir mieliams mokinukams!

La Ville à votre service

Vente aux enchères
À tous les mois, de tout à mini-prix
872-2340

Maisons de la culture
Visitez-nous, vous ferez d'étonnantes découvertes
872-2237, #631

Réseau Accès Montréal
Nous répondons à toutes vos questions
872-2237, #110

Loisirs et activités
Des centaines d'activités, hiver comme été
872-2237, #659

Išpardavimai
kiekvieną mėnesį mini - kainomis
872 -2340

Kultūros namai
Aplankykite mus, būsite nustebę, ką ten rasite
872 -2237, #631

Tinklas Accès Montréal
Mes atsakome į visus jūsų klausimus
872 -2237, #110

Laisvalaikio ir kita veikla
Šimtai užsiėmimų žiemą kaip ir vasarą
872 -2237, #659

Apžiūrėję šių metų Velykų Stalo gėrybes AV P-jos salėje, svečiai

eina užimti savo vietas

Nuotr:

Iz. Mališkos

Ville de Montréal

www.ville.montreal.qc.ca

MŪSŲ CHORAS GIEDOS BAZILIKOJE

Birželio mėn. 2d.
Šv. Juozapo Oratorijoje-
Bazilikoje vykstančiose
TAUTYBIŲ MIŠIOSE, mu-
sų AV P-jos Choras gie-
dos per mišias ir po to
atliks 4-ias liaudies dai-
nas.

Ši programa prasidės
4 val. p.p.

Visas renginys bus fil-
muojamas RADIO CA-
NADA Televizijos sto-
ties ir bus transliuojama
visoje Kanadoje.

Šioje Oratorijoje 1976
metais AV Choras yra
giedojes per vykusias
Lietuvių Dienas, dirguo-
jant Mme M. Roch, vargo-
nams palydint muz. Jonui
J. Govėdui, atvykus iš jo
nuolatinės gyvenamosios
vietos Toronto.

Mylimam Broliui

ATA

ALGIUI VAITKŪNUI
mirus Lietuvoje,

Nuoširdžiai užjaučiame seserį Birutę Vaitkūnaite-
Nagiene ir jos sūnų Gintarą su šeima, -

"VAIVORYKŠTĖ",

Montrealio Lietuvių Tautodailės Grupė

• Leonui ir Genei BA -
LAISIAMS, išvykstant ap-
sigyventi Kanados sosti-
nėje Ottawa, organiza-
cijos, kuriose jie buvo il-
gamečiai nariai ir darbuo-
tojai, rengia išleistuves
gegužės mėn. 19 d., AV
P-jos salėje, 6 val.v.

Rengiamos vaišės, karš-
ta vakarienė, o žinomas
muzikantas Jonas Re-

meikis palinksmins daly-
vius.

Linkime išvykstantiems
geros sėkmės naujoje vie-
toje ir prisiminti mont-
realiečius draugus.

• AV P-jos bažnyčioje
gegužinės pamaldos vyks-
ta vakarais 6 val.v. Yra
laikomos Šv. Mišios, po
to giedama litaniija.

KLK Moterų D-jos Montrealio Sk. V-ba su talkininkėmis, surengusios gražų
Velykų Stalą š.m. Atvelykio sekmadienį: G. Zabičliauskienė, ilgametė pirm. Genė
Kudžmienė, vicepirm. Danutė Staškevičienė, Stasė Baršauskienė, Bogumila
Rupšienė-talkininkės, sekr. Julija Adamonienė ir išd. Elena Kerbelienė.

• Nuoširdžiai dėkojame
mūsų Draugijos Garbės
narei Elenai Bernotie-
tienei už didelę \$500-au-
ką "Vaiko Tėviškos Na-
mų" Fondui.

KLK Moterų D-jos
Montrealio Sk.

• KLK Moterų D-jos
Montrealio Sk. birželio
mėn. 3d., po pamaldų Sese-

liu Namuose šaukia vi-
suotinių narių susirinki-
mą. Montrealio Sk. V-ba

ŠV. KAZIMIERO P-JOJE

Gegužės mėn. 6d. po 11
val. pamaldų svetainėje
įvyko Šv. Elzbieta D-jos
surošyti turtingi ir ska-
nūs priešpiečiai, i ku-
riuos atsilanke virš 90
dalyvių. Turėjome sve-
čių-ausričių. Visus sta-
lus puošė chrizantemos
ir baltos rožės.

Pradžioje, D-jos pirm.
Albina Astrauskienė pa-
sveikino visus lietuvių ir
anglų kalba ir padėjo

už atsilankymą.

Vaišinėms skaniais
valgiais ir įvairiais sal-
dumynais, baltu bei rau-
donu vynu apetitui page-
rinti. Kaip teko pastebė-
ti, nemažai skanaus
maisto, o ypatingai sal-
dumynų, grįžo atgal i
virtuvę, nes ir prie ge-
riausių norų, negalėjo-
me visko suvalgyti.

Šias gražias ir turtin-
gas vaišes suruošė vai-
singoji D-jos pirmininkė
Albina Astrauskienė su
savo nepavargstančiom
padėėjom. Už vaišes kiek-
vienas ne narys-rė atsi-
lyginome 7 dol. auka.

Pobūvio pabaigoje visi
skirstėsi namo, patenkin-
ti jaukiai praleista sek-
madienio popiete.

• Nijolė Šukienė, kuri
prieš 12 metų yra atvy-
kusi iš Lietuvos, jau virš
10 metų, kiekvieną sek-
madienį, 11 val. pamaldų
laikė, skaito ištraukas iš
Šv. Rašto bei patarnauja
klebonui prie altoriaus.
Janė Benienė visuomet
tvarko kasetėmis perduo-
damos giesmes.

Šios dvi moterys, snigs
ar lis, visuomet būna sa-
vo vietose. Parapijiečiai
joms sako dideli AČIŲ.
K. Ambrasas

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel: 766-5827; Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907A Rosemont Blvd.

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1.000.00)

1 metų	3.50	Taupomos sąskaitos
2 metų	3.50	Specialios 1.25
3 metų	3.75	Kasdieninės 1.25
4 metų	4.00	
5 metų	4.25	RRSP & RRIF
Terminuoti indėliai		Taupoma 1.50
(min. \$ 5.000.00):		1 metų 3.50
1 metų	3.00	2 metų 3.50
180 d. - 364 d.	3.00	3 metų 3.75
120 d. - 179 d.	3.00	4 metų 4.00
60 d. - 119 d.	3.00	5 metų 4.25
30 d. - 59 d.	3.00	Čekiu s-ta 0.50
iki 30 d. -	0	
30 d. - 364 d., išimant prieš laiką	1.00	

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolas (Residential up to 4-plex)	
1 metų	6.85
2 metų	7.15
3 metų	7.35
4 metų	7.55
5 metų	7.65

2nd mortgage + 1 %

open mortgage + 1 %

KASOS VALANDOS

1475 De Sève		3907 A Rosemount
Pirmadieniais	9:00 - 3:00	10:00 - 2:00
Antr., trečiad.	9:00 - 3:00	
Ketvirtadieniais	9:30 - 5:30	2:00 - 6:00
Penktadieniais	9:30 - 5:30	2:00 - 6:00

KALBĖKIME SU SĄVO VAIKAIS JR VAIKAIČIAIS
PROTĖVIŲ KALBA LIETUVISKAI!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

3907 A ROSEMONT Blvd., MONTREAL, QC., H1X 1L7

Tel: 514-722-3545 Fax: 514 722-3546

Sąžiningai patarnauja nejudomo turto
PIRKIMO IR PARDAVIMO AGENTAS

PAUL RUTKAUSKAS /ROSS/
5344 Verdun Ave., VERDUN, QC., Canada.
Tel: /514/ 766-3586-darbo, /514/ 365-7060,- namų.

FOURRURES
Maurice Kaplan
FURS

*Didelis pasirinkimas gatavų paltų
*Saugojimas vasaros laiku (storage)
*Taisau ir remodeliuoju
*Siuvu ir parduodu

400 De Maisonneuve W. Tel: (514) 288-9646
Suite 801
Montréal, Que. H3A 1L4 Fax: (514) 844-3865

Dr. Philip STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp. 45
Av., Suite 209, LaSalle,,
Que. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

DR. ALENAS (ALAIN) PAVILANIS

Šeimos gydytojas

Privatus kabinetas
932-8441
3767 Notre Dame W.
Montreal, QC.,
H4O 1P8

(Metro Place St. Henri)

Universiteto šeimos
Medicinos klinika:

734-2631

St. Mary's Hospital
3830 Lacombe Ave.,
Montreal, QC., H3T 1M5

(Metro Côte des Neiges)

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS

L.L.L. D.D.N.

1610 Ste. Catharine St. West, Suite 405

Montreal, Quebec H3H 2S2

Tel: 931-7174

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956